

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 86 51
F: 01 478 86 49
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

**VSEM MINISTRSTVOM
VSEM ORGANOM V SESTAVI
VSEM UPRAVNIM ENOTAM
VSEM OBČINAM
VSEM SLUŽBAM ZA BREZPLAČNO
PRAVNO POMOČ**

Številka:

Datum: 11.02.2014

**Zadeva: Uveljavitev Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o splošnem
upravnem postopku (ZUP-H)**

Dne 08. 04. 2014 začne veljati Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP-H). Z njegovo dopolnitvijo se v upravni postopek vpeljuje nov način vložitve oziroma sprejemanja vloge, te ni dopustno več vložiti le v pisni obliki in ustno na zapisnik, ampak zakon omogoča, da organ oziroma njegova uradna oseba namesto stranke izpolni obrazec vloge in ji ga predloži v podpis.

Dopolnitev zakona, ki jo je predlagalo Ministrstvo za notranje zadeve, sledi sistemski usmeritvi, da se izvajanje upravnih nalog izvaja prvenstveno za uporabnike upravnih storitev. V primeru odločanja o upravnih zadevah gre za zavedanje, da vsak upravni akt, ki je na zahtevo stranke izdan pravočasno in zakonito, varuje in sledi privatnemu in javnemu interesu. Treba je preseči birokratska razmišljanja, za katera ne sme biti mesta v sodobni upravi, da mora zainteresirana stranka vse storiti sama, če želi pridobiti neko upravno dovoljenje. Zaradi obojestranskega interesa za zakonito izvajanje reguliranih administrativnih aktivnosti morajo organi v največji meri slediti takšnemu izhodišču, kar pomeni, da strank in postopkov ne obremenjujejo z nepotrebnimi aktivnostmi, ki otežujejo in podaljšujejo pot do zelenega upravnega dovoljenja.

Ureditev splošnega upravnega postopka je do sedaj takšnih izhodiščem sledila zlasti s tem, da strankam za začetek postopka ali meritorno odločitev ni bilo treba navajati in sporočati podatkov, ki so v uradnih evidencah državnih organov, organov lokalnih skupnosti ali nosilcev javnih pooblastil (prim. 66. in 139. člen ZUP). Ne samo, da je omenjene normativne obveznosti treba brezpogojno spoštovati, sprememba razmišljanja je nujna tudi pri komunikaciji s stranko. Kolikor ta potrebuje pomoč, ker ni jasno, katere podatke naj sporoči organu za pridobitev pravice, ne sme biti dvoma, da ji je treba pomagati in da pomoč lahko vključuje tudi izpolnitev obrazca vloge.

Obravnavano postopanje naj ne bo le normativna obveznost »izpolnjevanja obrazca«, ampak naj predstavlja začetek drugačnega poslovanja organov do strank. Precej organov že posluje na tak način, zato normativna sprememba na vsakodnevno delo s strankami pri njih ne bo imela nikakršnega vpliva. Žal pa izkušnje uporabnikov pri nekaterih organih še vedno prepogosto odkazujejo na ustaljeno odtujen in vzvišen birokratski odnos, s čimer se polnijo največkrat neutemeljena stereotipna prepričanja o neučinkovitosti, samozadostnosti in neprijaznosti uprave kot

celoti. Zato želimo in pričakujemo, da bodo vsi organi naredili potreben in sedaj tudi normativno nujen korak k spremembi poslovanja s strankami in te obravnavali v partnerskem odnosu, ki upošteva omenjeni obojestranski interes za izdajo zakonitega upravnega dovoljenja.

Namen novega drugega odstavka 65. člena ZUP ni omejen z izpolnjevanjem predpisanih, kot tudi priporočenih obrazcev, ki jih nekateri organi oblikujejo prav zaradi olajšanja dostopa stranke do organa, ampak naj organi strankam, ki se obračajo na njih, nudijo celovito informacijo o možnostih pridobitve upravnega dovoljenja. Uporabniki upravnih storitev takšen servis utemeljeno pričakujejo. Ne želimo, da bi se dopolnitev 65. člena ZUP razumela le kot procesna obveznost, ki že tako obremenjenim organom nalaga le dodatno breme, ampak kot možnost, ki lahko hkrati razbremenjuje nepotrebne dopisovanja o dopolnjevanju vlog in omogoči hitrejši zaključek postopka.

Verjamemo, da implementacija novele ZUP-H ne bo povzročala težav, da bodo zainteresirane stranke zakonito možnost izkoristile v tistih primerih, ko zaradi nerazumevanja ali nepoznavanja zakonodaje ali zgolj nesposobnosti pravilne izpolnitve obrazca ne bodo mogle začeti postopka za uveljavitev neke pravice. Zlorab procesne pravice sicer ni mogoče preprečiti, vendar verjamemo, da jih bodo organi prepoznali in pravočasno opozorili stranko na pošteno uporabo procesnih pravic v celotnem postopku (prim. 11. člen ZUP).

Želimo, da bi normativna sprememba vplivala na spremembe predpisanih obrazcev, ki pogosto še vedno zahtevajo podatke, ki za formalen začetek postopka niso potrebni, kot taki pa otežujejo uveljavljanje pravice, po novem lahko tudi poslovanje organa. Zato zlasti ministrstva pozivamo:

- da preverijo, ali so obrazci, kot so predpisani s podzakonskimi akti ustrezni, ali jih je mogoče dodatno poenostaviti. Nujno je, da se iz obrazcev izločijo podatki, ki so v uradnih evidencah državnih organov, organov lokalnih skupnost ali nosilcev javnih pooblastil in niso nujno potrebni za začetek postopka.
- da se podzakonski akti, katerih sprememba je potrebna zaradi poenostavitve obrazcev, pripravijo čim prej,
- da pri razvoju bodočih aplikativnih rešitev v zvezi z upravnimi zadevami predvidijo in zagotovijo možnosti, ki bodo uradnim osebam olajšale sprejemanje vlog, na primer z omogočanjem prenosov potrebnih podatkov iz uradnih evidenc (pametni obrazci), podpisovanjem vlog preko podpisnih tablic,
- da pri načrtovanju delovnih procesov upoštevajo hkratne obveznosti poslovanja z dokumentarnim gradivom.

Kolikor se pri implementaciji ZUP-H, poenostavljanju obrazcev ali razvoju aplikativnih rešitev pojavijo težave, se lahko obrnete na Ministrstvo za notranje zadeve in poizkušali vam bomo pomagati.

S spoštovanjem,

dr. Gregor Virant
MINISTER